

Asia: VN/879/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jolla pantaisiin täytäntöön EU:n ns. yhdistelmälapadirektiivi siltä osin kun sitä ei ole vielä pantu täytäntöön. Esitysluonnoksen mukaan ulkomaalaislakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan sallittua työttömyysaikaa, jonka aikana oleskelulupaa ei saa peruuttaa, pidennettäisiin, jos on perusteltua aihetta epäillä, että ulkomaalaisella on ollut erityistä hyväksikäyttöä osoittavat työolot. Lisäksi laissa säädettäisiin täsmällisemmin, miten kauan lupaviranomainen voi pidentää päätöksen tekemiselle varattua käsittelyaikaa poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka liittyvät hakemuksen monimutkaisuuteen.

Suomen Yrittäjät pitää esitysluonnosta perusteltuna. Työperäisen hyväksikäytön torjunnassa on tärkeää pitää huolta hyväksikäytön uhrin oikeusasemasta. Uhrin aseman parantaminen edesauttaa työperäisen hyväksikäytön paljastumista ja lisää ulkomaalaisten työntekijöiden luottamusta viranomaistoimintaan.

Kuten esitysluonnoksessa on todettu, ulkomaalaisen työntekijän hyväksikäytön tilanteessa voivat tulla sovellettavaksi myös muut ulkomaalaislakiin sisältyvät hyväksikäytön uhria suojaavat säännökset. On huomattava, että nyt ehdotettava ulkomaalaislain 58 a §:n muutos edellyttää, että ulkomaalainen työntekijä on jäänyt työttömäksi kesken oleskeluluvan voimassaolon ajan. Säännös ei siten vaikuta tilanteissa, joissa hyväksikäytössä on kyse tilanteista, joissa ulkomaalaisella henkilöllä ei ole lainkaan työhön oikeuttavaa lupaa.

Suomen Yrittäjät kiinnittää huomiota 58 a §:n perusteluihin, joiden mukaan ”erityistä hyväksikäyttöä osoittavia työoloja” käytännössä arvioidaan. Perusteluihin sisältyy merkittävää tulkinnanvaraisuutta siitä, milloin työehdot ovat olleet ”räikeässä epäsuhteessa” laillisten työntekijöiden työehtoihin

nähdessä. Säännöksen soveltamiskäytännön muodostumisen kannalta olisi toivottavaa, jos esityksen perusteluissa esitettäisiin esimerkiksi oikeuskäytäntöön perustuen, milloin käsillä voisi olla ”räikeää epäsuhtaa” osoittavia tilanteita.

Suomen Yrittäjät pitää myönteisenä myös ulkomaalaislain 82 §:ään tehtävää muutosta, jolla täsmennettäisiin sitä, että työnantajan ei tarvitsisi tehdä ilmoitusta Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaisen työntekijän palkkaamisesta silloin, kun työntekijä on EU- tai ETA-kansalainen. Muutos keventää hieman työnantajan hallinnollista taakkaa eikä heikennä Maahanmuuttoviraston toimintaedellytyksiä.

Mäkelä Albert
Suomen Yrittäjät ry